

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Едуард БУРЯЧКІВСЬКИЙ

01 вересня 2023 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Стандартизація та сертифікація»**

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 073 «Менеджмент»

Освітньо-професійна програма: Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом

2023

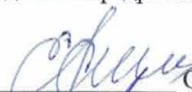
Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Управління закладами охорони здоров'я та фармацевтичним бізнесом» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування», ухваленою Вченою Радою ОНМедУ (протокол № 2 від 22 грудня 2022 року).

Розробники:

доцент кафедри, к.ю.н., доц., медичний адвокат Валах В.В.
завідувач кафедри, к.е.н., доц. Рудінська О. В.
професор кафедри, д.е.н., доц. Борщ В.І.
доцент кафедри, к.істор.н., доц. Дружкова І.С.
доцент кафедри, к.мед.н., доц. Бусел С.В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри менеджменту охорони здоров'я
Протокол № 1 від 28.08.2023 р.

Завідувач кафедри

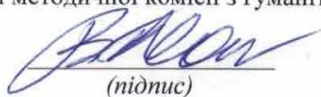
 Олена РУДІНСЬКА

Погоджено із гарантом ОПП

 Вікторія БОРЩ

Схвалено предметною цикловою методичною комісією з гуманітарних дисциплін
ОНМедУ
Протокол № 1 від 29.08.2023 р.

Голова предметної циклової методичної комісії з гуманітарних дисциплін ОНМедУ

(підпис)

Володимир ХАНЖИ
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від "26" "08" 2024 р.

Завідувач кафедри

 Олена РУДІНСЬКА
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри
Протокол № ___ від "___" _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни:

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
Загальна кількість:	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	<i>Денна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання</i>
Кредитів: 3		<i>Обов'язкова дисципліна</i>	<i>Обов'язкова дисципліна</i>
Годин: 90	Спеціальність 073 «Менеджмент»	<i>Рік підготовки: 1</i>	<i>Рік підготовки: 1</i>
Змістових модулів: немає	Рівень вищої освіти другий (магістерський)	<i>Семестр: II</i>	<i>Семестр: II</i>
		<i>Лекції (18 год.)</i>	<i>Лекції (4 год.)</i>
		<i>Семінарські (0 год.)</i>	<i>Семінарські (0 год.)</i>
		<i>Практичні (24 год.)</i>	<i>Практичні (6 год.)</i>
		<i>Лабораторні (0 год.)</i>	<i>Лабораторні (0 год.)</i>
		<i>Самостійна робота (48 год.)</i>	<i>Самостійна робота (80 год.)</i>
		<i>у т.ч. індивідуальні завдання (0 год.)</i>	<i>у т.ч. індивідуальні завдання (0 год.)</i>
		<i>Форма підсумкового контролю – залік</i>	<i>Форма підсумкового контролю – залік</i>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни, компетентності, програмні результати навчання.

Мета: оволодіння сучасними знаннями з теоретичних та правових основ забезпечення якості медичної допомоги, роботи з нормативно-правовими документами у цій сфері, опанування знань та навичок щодо стандартизації та сертифікації, необхідних для здійснення професійної діяльності у сфері охорони здоров'я..

Завдання:

1. з'ясувати сутність якості медичної допомоги, її основні характеристики, підходи та основні компоненти забезпечення якості медичної допомоги;
2. вивчити існуючі концептуальні моделі забезпечення якості медичної допомоги та міжнародний досвід в цій сфері;
3. одержати знання щодо сутності, змісту та особливостей процедур акредитації, ліцензування та стандартизації в сфері охорони здоров'я, навчитися працювати з нормативно-правовими документами з цих питань та опанувати базові навички щодо організації проведення цих процедур;
4. вивчити сутність та загальні характеристики управління якістю медичної діяльності, контролю якості та опанувати навички щодо їх здійснення;
5. одержати знання з сучасних проблем забезпечення якості медичної допомоги та стратегії безперервного поліпшення якості медичної допомоги та навчитися системно їх застосовувати при характеристиці ситуації в сфері охорони здоров'я та здійснення професійної діяльності в громадському здоров'ї..

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Загальних (ЗК):

ЗК.5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)

ЗК 8. Здатність знати та розуміти предметну область та професійну діяльність.

ЗК 9. Здатність до адаптації та прийняття обґрунтованого рішення в новій ситуації.

Спеціальних (СК):

СК 1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.

СК 9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію

СК 10. Здатність до управління організацією та її розвитком.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.

ПРН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень у непередбачуваних умовах

ПРН 7. Організувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:**Знати:**

- сутність поняття якості медичної допомоги, основні її характеристики; нормативно-правове забезпечення якості медичної допомоги;
- існуючі моделі забезпечення якості медичної допомоги та їх особливості;
- основні компоненти та підходи забезпечення якості медичної допомоги;
- сутність та значення акредитації лікувально-профілактичних закладів, порядок підготовки та проведення; сутність та правові основи стандартизації в системі охорони здоров'я, види медичних стандартів, їх особливості та сучасні тенденції в цій сфері;
- сутність, правові основи, етапи та особливості здійснення ліцензування медичної діяльності;
- поняття управління якістю медичної допомоги, підходи в цій сфері;
- сутність та складові контролю якості медичної допомоги;
- види контролю в залежності від суб'єкту здійснення, їх призначення та особливості;
- сучасні підходи щодо безперервного забезпечення якості медичної допомоги, етапи реалізації такої стратегії;
- сутність, методика та алгоритми експертизи обсягу і якості медичної допомоги; сучасні проблеми системи охорони здоров'я в контексті забезпечення якості медичної допомоги;
- міжнародний досвід в сфері забезпечення якості медичної допомоги.

Вміти:

- мати сучасні погляди на визначення якості медичної допомоги в національній та міжнародній практиці;
- знати державні механізми забезпечення якості медичної допомоги у розвинутих країнах;
- використовувати сучасні системи управління якістю роботи в охороні здоров'я та фармації;
- здійснювати контроль якості медичної допомоги та проводити самооцінку медичного закладу з питання якості надання медичної допомоги на основі стандартів акредитації, затверджених МОЗ України;
- використовувати медичні стандарти для оцінки якості надання медичної допомоги, визначати і характеризувати якісні медико-технологічні документи (клінічні настанови, медичні стандарти, уніфіковані протоколи медичної допомоги);
- працювати з нормативними документами для вибору технологій лікування та діагностики (протоколи, медичні стандарти, клінічні настанови).
- застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією.

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Концептуальні моделі забезпечення якості у сфері охорони здоров'я.

Професійна модель забезпечення якості медичної допомоги. Бюрократична модель і індустріальна модель. Історичні періоди формування моделей забезпечення якості медичної допомоги. Характеристики концептуальних моделей та їх інструменти для оцінки якості медичної допомоги.

Тема 2. Акредитація закладів охорони здоров'я та її етапи.

Правові основи акредитації. Етапи проходження акредитації. Самооцінка діяльності медичного закладу. Експертна оцінка групою експертів самозвіту на предмет його достовірності. Рішення комісії та видача або відмова в акредитації. Вимоги до експерта з акредитації його права і обов'язки.

Тема 3. Контрольно-дозвільні механізми в системі охорони здоров'я. Ліцензування медичної діяльності.

Поняття та правові основи контрольно-дозвільних механізмів в системі охорони здоров'я України та світу. Правові основи ліцензування. Поняття про ліцензії, ліцензування, претендента ліцензії, ліцензіат і ліцензування органом. Переваги та недоліки, які надають ліцензії. Етапи ліцензування медичної діяльності. Контроль за діяльністю ліцензіатів.

Тема 4. Стандартизація медичної допомоги: клінічні настанови (рекомендації), медичні стандарти, клінічні протоколи.

Правові основи стандартизації. Поняття про стандарт і стандартизацію. Необхідність проведення стандартизації. Вимоги до розробки стандартів. Об'єкти стандартизації в охороні здоров'я. Класифікації медичних стандартів: стандарти на ресурси охорони здоров'я, організаційні стандарти, технологічні стандарти, стандарти програм медичної допомоги, комплексні стандарти. Основні тенденції процесів стандартизації в охороні здоров'я. Клінічні алгоритми. Впровадження клінічних рекомендацій в клінічну практику.

Тема 5. Контроль якості медичної допомоги у ЗОЗ.

Елементи контролю якості медичної допомоги. Контроль з боку виробника і споживача медичних послуг. Контроль з боку громадських організацій. Державний контроль. Професійний контроль: внутрішній (відомчий), зовнішній (невідомчий), незалежний (аудиторський). Громадський контроль. Контроль пацієнта. Алгоритми їх проведення.

Тема 6. Експертиза якості медичної допомоги.

Експертиза обсягу і якості наданої стаціонарної медичної допомоги населенню. Методика проведення первинної медико-економічної експертизи поіменних реєстрів пролікованих хворих. Алгоритми їх проведення. Дефекти при наданні медичної допомоги та санкції.

Тема 7. Управління якістю медичної допомоги.

Поняття управління якістю медичної допомоги. Загальні характеристики управління якістю. Принципи управління якістю медичної допомоги. Дизайн якості (quality desing), забезпечення якості (quality assessment), контроль якості (quality control), безперервність підвищення якості (continuous quality improvement).

Тема 8. Стратегія безперервного поліпшення якості медичної допомоги.

Принципи та положення, що використовуються для безперервного забезпечення якості медичної допомоги. Алгоритм безперервного поліпшення якості медичної допомоги. Ініціативний (роз'яснювальний) етап. Етап планування. Етап організації. Етап реалізації та етап контролю. Концепції безперервного забезпечення якості медичної допомоги.

Тема 9. Сучасні проблеми якості медичної допомоги та шляхи їх вирішення.

Відсутність ефективних механізмів фінансування в системі охорони здоров'я. Потреба в зміні нормативно-правових актів в гарантії якості медичної допомоги. Недостатнє матеріально-технічне забезпечення в системі охорони здоров'я. Відсутність мотивації у медичних працівників та керівників охорони здоров'я. Проблеми професійної підготовки медичного персоналу. Адекватність в забезпеченні населення лікарськими препаратами. Недотримання частиною медичного персоналу етичних і деонтологічних норм поведінки. Недостатня медична і санітарна грамотність населення.

4. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		лекції	семінари	практичні	лабораторні	СРС
ТЕМА 1. Концептуальні моделі забезпечення якості у сфері охорони здоров'я	10	2	0	2	0	6
ТЕМА 2. Акредитація закладів охорони здоров'я та її етапи	10	2	0	2	0	6
ТЕМА 3. Контрольно-дозвільні механізми в системі охорони здоров'я. Ліцензування медичної діяльності	10	2	0	2	0	6
ТЕМА 4. Стандартизація медичної допомоги: клінічні настанови (рекомендації), медичні стандарти, клінічні протоколи	10	2	0	2	0	6
ТЕМА 5. Контроль якості медичної допомоги у ЗОЗ	10	2	0	4	0	4
ТЕМА 6. Експертиза якості медичної допомоги	10	2	0	4	0	4
Тема 7. Управління якістю медичної допомоги	10	2	0	4	0	4
ТЕМА 8. Стратегія безперервного поліпшення якості медичної допомоги	10	2	0	2	0	6

ТЕМА 9. Сучасні проблеми якості медичної допомоги та шляхи їх вирішення	10	2	0	2	0	6
Усього годин	90	18	0	24	0	48

Заочна форма навчання

Назви тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		лекції	семінари	практичні	лабораторні	СРС
ТЕМА 1. Концептуальні моделі забезпечення якості у сфері охорони здоров'я	7	0	0	0	0	7
ТЕМА 2. Акредитація закладів охорони здоров'я та її етапи	8	0	0	1	0	7
ТЕМА 3. Контрольно-дозвільні механізми в системі охорони здоров'я. Ліцензування медичної діяльності	11	0	0	1	0	10
ТЕМА 4. Стандартизація медичної допомоги: клінічні настанови (рекомендації), медичні стандарти, клінічні протоколи	11	1	0	0	0	10
ТЕМА 5. Контроль якості медичної допомоги у ЗОЗ	11	1	0	0	0	10
ТЕМА 6. Експертиза якості медичної допомоги	11	0	0	1	0	10
Тема 7. Управління якістю медичної допомоги	12	1	0	1	0	10
ТЕМА 8. Стратегія безперервного поліпшення якості медичної допомоги	10	1	0	1	0	8
ТЕМА 9. Сучасні проблеми якості медичної допомоги та шляхи їх вирішення	9	0	0	1	0	8
Усього годин	90	4	0	6	0	80

5. Теми лекційних / семінарських / практичних / лабораторних занять

5.1. Теми лекційних занять

№	Назва теми	Денна форма Кіл-ть годин	Заочна форма Кіл-ть годин
1.	ТЕМА 1. Концептуальні моделі забезпечення якості у сфері охорони здоров'я	2	0
2.	ТЕМА 2. Акредитація закладів охорони здоров'я та її етапи	2	0
3.	ТЕМА 3. Контрольно-дозвільні механізми в системі охорони здоров'я. Ліцензування медичної діяльності	2	0
4.	ТЕМА 4. Стандартизація медичної допомоги: клінічні настанови (рекомендації), медичні стандарти, клінічні протоколи	2	1
5.	ТЕМА 5. Контроль якості медичної допомоги у ЗОЗ	2	1
6.	ТЕМА 6. Експертиза якості медичної допомоги	2	0
7.	Тема 7. Управління якістю медичної допомоги	2	1
8.	ТЕМА 8. Стратегія безперервного поліпшення якості медичної допомоги	2	1
9.	ТЕМА 9. Сучасні проблеми якості медичної допомоги та шляхи їх вирішення	2	0
	Разом	18	4

5.2. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

5.3. Теми практичних занять

№	Назва теми	Денна форма Кіл-ть годин	Заочна форма Кіл-ть годин
1.	ТЕМА 1. Концептуальні моделі забезпечення якості у сфері охорони здоров'я	2	0
2.	ТЕМА 2. Акредитація закладів охорони здоров'я та її етапи	2	1
3.	ТЕМА 3. Контрольно-дозвільні механізми в системі охорони здоров'я. Ліцензування медичної діяльності	2	1
4.	ТЕМА 4. Стандартизація медичної допомоги: клінічні настанови (рекомендації), медичні стандарти, клінічні протоколи	2	0
5.	ТЕМА 5. Контроль якості медичної допомоги у ЗОЗ	4	0
6.	ТЕМА 6. Експертиза якості медичної допомоги	4	1
7.	Тема 7. Управління якістю медичної допомоги	4	1
8.	ТЕМА 8. Стратегія безперервного поліпшення якості медичної допомоги	2	1
9.	ТЕМА 9. Сучасні проблеми якості медичної допомоги та шляхи їх вирішення	2	1
	Разом	24	6

5.4. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

№	Назва теми	Денна форма Кіл-ть годин	Заочна форма Кіл-ть годин
1.	ТЕМА 1. Концептуальні моделі забезпечення якості у сфері охорони здоров'я	6	7
2.	ТЕМА 2. Акредитація закладів охорони здоров'я та її етапи	6	7
3.	ТЕМА 3. Контрольно-дозвільні механізми в системі охорони здоров'я. Ліцензування медичної діяльності	6	10
4.	ТЕМА 4. Стандартизація медичної допомоги: клінічні настанови (рекомендації), медичні стандарти, клінічні протоколи	6	10
5.	ТЕМА 5. Контроль якості медичної допомоги у ЗОЗ	4	10
6.	ТЕМА 6. Експертиза якості медичної допомоги	4	10
7.	Тема 7. Управління якістю медичної допомоги	4	10
8.	ТЕМА 8. Стратегія безперервного поліпшення якості медичної допомоги	6	8
9.	ТЕМА 9. Сучасні проблеми якості медичної допомоги та шляхи їх вирішення	6	8
	Разом	48	80

7. Методи навчання

Лекції.

Практичні заняття:

- словесні методи: бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій;
- наочні методи: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації);
- практичні методи: виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань (в т.ч. розрахункових).

Самостійна робота:

- самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять;
- самостійне виконання індивідуального завдання, розробка бізнес-плану, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

8. Форми контролю та методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль:

- усний контроль: індивідуальне опитування за питаннями відповідної теми;
- письмовий контроль: оцінювання розв'язання ситуаційних завдань (в т.ч. розрахункових) за відповідними темами, оцінювання виконання індивідуального завдання;
- тестовий контроль: оцінювання виконання тестових завдань за темами.

Підсумковий контроль: залік.

Оцінювання поточної навчальної діяльності на практичному занятті:

1. Оцінювання теоретичних знань з теми заняття:
  - методи: індивідуальне опитування за питаннями відповідної теми, участь здобувачів в обговоренні проблемних ситуацій
  - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.
2. Оцінка теоретичних знань за темою заняття:
  - методи: оцінювання виконання тестових завдань за відповідною темою
  - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.
3. Оцінка практичних навичок з теми заняття:
  - методи: оцінювання розв'язання ситуаційних завдань (в т.ч. розрахункових) за відповідною темою
  - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.

Оцінка за одне практичне заняття є середньоарифметичною за всіма складовими і може мати лише цілу величину (5,0 - 4,0 - 3,0 – 2,0), яка округлюється за методом статистики.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач бере активну участь у практичному занятті; демонструє глибокі знання, дає повні та детальні відповіді на запитання; бере активну участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується додатковою навчально-методичною та науковою літературою; вміє сформулювати своє ставлення до певної проблеми; висловлює власні міркування, наводить доцільні практичні приклади; вміє знаходити найбільш адекватні форми розв'язання суперечностей. Тестові завдання виконані в повному обсязі, всі 100% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання – повні та обґрунтовані. Здобувач вільно вирішує ситуаційні завдання, впевнено демонструє практичні навички за темою заняття та вірно інтерпретує отримані дані, висловлює власну думку з теми завдання, демонструє творче мислення.
Добре «4»	Здобувач бере участь у практичному занятті; добре володіє матеріалом; демонструє необхідні знання, але дає відповіді на запитання з деякими помилками; бере участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується основною навчально-методичною та науковою літературою; висловлює власну думку з розв'язання практичних ситуацій з теми заняття. Тестові завдання виконані в повному обсязі, не менш ніж 80% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання - загалом правильні, проте наявні деякі помилки у визначеннях. Здобувач вірно вирішує ситуаційні завдання, але допускає незначні неточності та демонструє більш стандартизовані практичні навички за темою заняття при вірній інтерпретації отриманих даних, висловлює власну думку з теми завдання, демонструє критичне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач іноді бере участь у практичному занятті; частково виступає і задає питання; допускає помилки під час відповідей на запитання; показує пасивну роботу на практичних заняттях; показує фрагментарні знання понятійного апарату і літературних джерел. Тестування виконано в повному обсязі, не менш ніж 50% відповідей є правильними, відповіді на відкриті питання - не логічні, з явними суттєвими помилками у визначеннях. Здобувач не достатньо володіє матеріалом для вирішення ситуаційних завдань, невпевнено демонструє практичні навички за темою заняття та інтерпретує отримані дані з суттєвими помилками, не

	висловлює свою думку з теми ситуаційного завдання.
Незадовільно «2»	Здобувач не бере участь у практичному занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання, незацікавлений у вивченні матеріалу; дає неправильні відповіді на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел. Тестування не виконано. Ситуаційне завдання не виконано.

Залік виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

Здобувачі заочної форми навчання допускаються до участі в екзаменаційній сесії, якщо вони не мають заборгованості за попередній семестр і до початку екзаменаційної сесії виконали види робіт, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни (виконання індивідуального завдання).

Залік здійснюється: на останньому занятті до початку екзаменаційної сесії - при стрічковій системі навчання, на останньому занятті – при цикловій системі навчання. Оцінка за залік є середньоарифметичною за всіма складовими за традиційною чотирибальною шкалою і має величину, яка округлюється за методом статистики з одним десятковим знаком після коми.

9. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Бали за навчальну дисципліну для здобувачів, які успішно опанували робочу програму навчальної дисципліни, конвертуються з традиційної чотирибальної шкали за абсолютними критеріями у бали за 200-бальною шкалою, які наведено у таблиці:

Таблиця конвертації традиційної оцінки у багатобальну шкалу

Традиційна чотирибальна оцінка	Багатобальна шкала
Відмінно («5»)	185 – 200
Добре («4»)	151 – 184
Задовільно («3»)	120 – 150
Незадовільно («2»)	Нижче 120

Багатобальна шкала (200-бальна шкала) характеризує фактичну успішність кожного здобувача із засвоєння освітньої компоненти. Конвертація традиційної оцінки в 200-бальну виконується інформаційно-технічним відділом Університету програмою «Контингент».

10. Методичне забезпечення

- Робоча програма навчальної дисципліни
- Силабус навчальної дисципліни
- Методична розробка до лекцій з навчальної дисципліни
- Методична розробка до практичних занять з навчальної дисципліни
- Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів вищої освіти
- Мультимедійні презентації
- Ситуаційні завдання за темами дисципліни
- Тестові завдання за темами дисципліни

11. Питання для підготовки до підсумкового контролю

1. Професійна модель забезпечення якості медичної допомоги. Бюрократична модель і індустріальна модель.
2. Характеристики концептуальних моделей та їх інструменти для оцінки якості медичної допомоги.
3. Правові основи акредитації. Етапи проходження акредитації.
4. Самооцінка діяльності медичного закладу. Експертна оцінка групою експертів самозвіту на предмет його достовірності.
5. Рішення комісії та видача або відмова в акредитації. Вимоги до експерта з акредитації його права і обов'язки.
6. Правові основи ліцензування. Поняття про ліцензії, ліцензування, претендента ліцензії, ліцензіат і ліцензування органом.
7. Етапи ліцензування медичної діяльності. Контроль за діяльністю ліцензіатів.
8. Поняття про стандарт і стандартизацію. Необхідність проведення стандартизації. Вимоги до розробки стандартів. Об'єкти стандартизації в охороні здоров'я.
9. Класифікації медичних стандартів: стандарти на ресурси охорони здоров'я, організаційні стандарти, технологічні стандарти, стандарти програм медичної допомоги, комплексні стандарти.
10. Основні тенденції процесів стандартизації в охороні здоров'я. Клінічні алгоритми. Впровадження клінічних рекомендацій в клінічну практику.
11. Елементи контролю якості медичної допомоги. Контроль з боку виробника і споживача медичних послуг. Контроль з боку громадських організацій.
12. Державний контроль. Професійний контроль: внутрішній (відомчий), зовнішній (невідомчий), незалежний (аудиторський).
13. Громадський контроль. Контроль пацієнта. Алгоритми їх проведення.
14. Експертиза обсягу і якості наданої стаціонарної медичної допомоги населенню. Методика проведення первинної медико-економічної експертизи поіменних реєстрів пролікованих хворих. Алгоритми їх проведення.
15. Дефекти при наданні медичної допомоги та санкції.
16. Поняття управління якістю медичної допомоги. Загальні характеристики управління якістю. Принципи управління якістю медичної допомоги.
17. Дизайн якості (quality desing), забезпечення якості (quality assessment), контроль якості (quality control), безперервність підвищення якості (continuous quality improvement).
18. Принципи та положення, що використовуються для безперервного забезпечення якості медичної допомоги. Концепції безперервного забезпечення якості медичної допомоги.
19. Алгоритм безперервного поліпшення якості медичної допомоги. Ініціативний (роз'яснювальний) етап. Етап планування. Етап організації. Етап реалізації та етап контролю.
20. Відсутність ефективних механізмів фінансування в системі охорони здоров'я. Потреба в зміні нормативно-правових актів в гарантії якості медичної допомоги. Недостатнє матеріально-технічне забезпечення в системі охорони здоров'я.
21. Відсутність мотивації у медичних працівників та керівників охорони здоров'я. Проблеми професійної підготовки медичного персоналу. Недотримання частиною медичного персоналу етичних і деонтологічних норм поведінки.
22. Адекватність в забезпеченні населення лікарськими препаратами. Недостатня медична і санітарна грамотність населення.

12. Рекомендована література

Основна

1. Медичне право: нормативно – правові акти. Ч. 2 / Упор: І.Я. Сенюта (гол. ред.), Ю.С. Гуменюк, М.М. Семерак, Х.Я. Терешко; – Львів: Вид-во ЛОБФ «Медицина і право». 2018. – 520 с.
2. Горачук В.В. Управління якістю медичної допомоги в закладі охорони здоров'я. Монографія. Вінниця: ПП Балюк І.Б., 2017. С. 123.
3. Oxford Textbook of Global Public Health, 6 edition. Edited by RogesDetels, Martin Gulliford, QuarraishaAbdoolKarimand ChorhChuan Tan. – Oxford University Press, 2017. – 1728 p.
4. Державна політика у сфері охорони здоров'я: кол. моногр.: у 2 ч. / [кол. авт. ; упоряд. проф. Я. Ф. Радиш ; передм. та заг.ред. проф. М. М. Білинської, проф. Я. Ф. Радиша]. Київ: НАДУ, 2013. Ч. 1. 396 с
5. Principles for Best Practice in Clinical Audit. National Institute for Clinical Excellence, Commission for health Improvement, Royal College of Nursing, University of Leicester. – Radcliffe Medical Press, 2018. 2000 p.
6. Методика розробки та впровадження медичних стандартів (уніфікованих клінічних протоколів) медичної допомоги на засадах доказової медицини». Наказ МОЗ України від 28 вересня 2012 року № 751. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 29 листопада 2012 р. за № 2001/22313. URL: http://www.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20120928_751.html
7. Мартинюк О. А. Інноваційні технології в системі управління підприємствами в умовах динамічного середовищ: монографія. Миколаїв: ФОП Швець В.М., 2017. – 540 с.
8. Борщ В.І., Рудінська О.В., Кусик Н.Л. Менеджмент та маркетинг в охороні здоров'я: електронний навчально-методичний посібник. Одеса: Гельветика. 2022.
9. Борщ В.І. Управління закладами охорони здоров'я. Херсон : Олди-плюс, 2020. 391 с.

Додаткова

1. Проблеми забезпечення якості медичної допомоги в системі охорони здоров'я України. Актуальні проблеми клінічної та профілактичної медицини. 2018. Т. 2, № 1. С. 5-10. URL: доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/akprkl_2018_2_1_3
2. Державна політика у сфері охорони здоров'я : кол. моногр. : у 2 ч. / [кол. авт. ; упоряд. проф. Я. Ф. Радиш ; передм. та заг. ред. проф. М. М. Білинської, проф. Я. Ф. Радиша]. – К. : НАДУ, 2013. Ч. 1. 396 с.
3. Миронов А. Державний контроль як засіб забезпечення якості медичної допомоги. *Публічне право*. 2019. №4 (36). С.98-110.
4. Визначення компетенції в оцінці якості підготовки фахівців у системі безперервного професійного розвитку лікарів / Ю.В. Вороненко, А.М. Сердюк, О.П. Мінцер [та ін.]. Україна. Здоров'я нації. 2010. №1. С. 37- 41.
5. Гойда Н.Г., Горачук В.В. Медико-соціологічна інформація як інструмент управління якістю медичної допомоги. *Тези доповідей конференції з міжнародною участю «Медична та біологічна інформатика та кібернетика: віхи розвитку»*. Київ. 2011. С. 27.
6. Камінська Т. М. , Костюченко О. Є. Правові засади розвитку договірної економіки в охороні здоров'я України. *Економічна теорія та право*. 2016. № 4. С. 57-66.
7. Сміянов В.А. Степаненко А.В. Петренко В.Ю. Організаційно-методологічний підхід до управління якістю медичної допомоги в закладі охорони здоров'я. Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я. 2013. № 3. С. 11-18.
8. Сміянов В.А. Особливості застосування внутрішнього аудиту в закладах охорони здоров'я. Україна. Здоров'я нації. 2013. №2. С.113-117.

9. Мартинюк О.А., Серебрянникова Н.І. Менеджмент та адміністративне управління: навчальний посібник.. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2017. 540 с.
10. Мартинюк О.А. Курдибанська Н.Ф. Впровадження системи управління якістю в медичних закладах. Причорноморські економічні студії. 2016. - №6. С. 75-79.
11. Національна стратегія реформування системи охорони здоров'я в Україні на період 2015 – 2020 років. URL: <http://www.apteka.ua/article/327094>.
12. Рудінська О.В., Яроміч С.А. Корпоративний менеджмент: навчальний посібник. Київ: КНТ, Ельга-Н, 2008. 416 с.
13. Mann T. Clinical Audit in the NHS: using clinical audit in the NHS: a position statement. Whetherby, National Health Service Executive, 2016. Vytvytska O. D., Martynyuk O. A., Shpak N. O., Karcheva G. T., Medynsky I. P., L. S. Nodzhak. Structural-functional modeling for the determination of the company's equilibrium conditions in the dynamic business environment. MMC Mathematical Modeling and Computing. 2020. Volume 7, Number 1. pp. 104–111.

13. Електронні інформаційні ресурси

1. Всесвітня організація охорони здоров'я. URL: www.who.int.
2. Галузевий класифікатор «Довідник медичних процедур (послуг) та хірургічних операцій». URL: <https://www.dec.gov.ua/mtd/klasyfikatory/>.
3. Державна казначейська служба України: офіційний веб-сайт. URL: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/index>.
4. Державний заклад «Центр медичної статистики Міністерства охорони здоров'я України»: офіційний веб-сайт. URL: <http://medstat.gov.ua/ukr/main.html>.
5. Департаменті управління та контролю якості медичних послуг МОЗ України: офіційний веб-сайт. URL: <https://moz.gov.ua/en/struktura>.
6. Європейська база «Здоров'я для всіх». URL: <http://medstat.gov.ua/ukr/statreports.html>.
7. Європейське регіональне бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я. URL: www.euro.who.int.
8. Класифікація видів економічної діяльності. URL: <https://kved.biz.ua>.
9. Лабораторія проблем економіки та управління в охороні здоров'я. URL: www.med122.com.
10. Медичний світ: професійна газета. URL: www.medsvit.org.
11. Медична інформаційна система: офіційний веб-сайт компанії Мед-експерт. URL: <http://medexpert.ua/ua/medichnij-zaklad/31-medichnij-zaklad/pro-rynku-v-iznoho-medychnoho-turyzmu-v-ukraini>.
12. Медико - правовий портал. URL: <http://103-law.org.ua>.
13. Міністерство охорони здоров'я України: офіційний веб-сайт. URL: <https://moz.gov.ua/>.
14. Міністерство соціальної політики України: офіційний веб-сайт. URL: <https://www.msp.gov.ua/main/Pro-ministerstvo.html>.
15. Національна служба здоров'я України: офіційний веб-сайт. URL: <https://nszu.gov.ua/pro-nszu>.
16. Національна академія медичних наук України. URL: www.amnu.gov.ua.
17. Охорона здоров'я. Державна служба статистики України: офіційний веб-сайт. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2018/zb/06/zb_zoz_17.xls.
18. Портал нормативних актів України та Всесвітньої медичної асоціації. URL: http://search.ligazakon.ua/search/law/npa/?s=search&idView=LZ_SUITE_NPA&beginPos=1&countBlock=10&kw2=82089
19. Український медичний часопис: медичний журнал. URL: www.umj.com.ua.
20. Українська Медична Рада. URL: <http://www.medicalcouncilukraine.org>.